Sivistysvaliokunta
Suomen kesäyliopistot ry:n lausunto

Asia: VNS 2/2024 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2025—2028

Suomen kesäyliopistot ry kiittää sivistysvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua selonteosta.

Kesäyliopistojen valtionrahoituksen merkittävät leikkaukset

Syksyn 2023 budjettiriihen yhteydessä tehdyssä päätöksessä on poikkeuksellinen kirjaus, jossa vapaan sivistystyön toimijoista ainoastaan kesäyliopistoille kohdistetaan lisäleikkauksia vuodesta 2025 alkaen siten, että kesäyliopistoille kohdistuu vielä pysyvä 200 000 euron vuosittainen lisäleikkaus.
Vuonna 2024 tehtiin vapaaseen sivistystyöhön tuntuvat 20,5 miljoonan euron leikkaukset, joista kesäyliopistojen osuus oli 1 000 000 euroa eli n. 20% vuoden 2023 valtionrahoitukseen verrattuna.

Seuraukset ovat kesäyliopistoille katastrofaaliset

- ➔ Tilanne on kesäyliopistoille todella vakava, koska valtionrahoituksen leikkaukset tulevat viemään useammalta kesäyliopistolta toimintaedellytykset harventaen maanlaajuista kesäyliopistoverkostoa. Alueellisen epätasa-arvon seurauksena koulutuksen saavutettavuus tulee kärsimään merkittävästi.
- ➔ Mikäli koulutusmahdollisuudet keskitetään isoihin kaupunkeihin ja isoihin toimijoihin, jäävät syrjäseudut ilman kouluttautumismahdollisuuksia ja pätevää henkilöstöä työelämässä.
- ➔ Kesäyliopistojen keskeinen toiminta vaarantuu, jossa edistetään mm. korkeakoulutuksen alueellista saatavuutta, korkeakoulutettujen nuorten aikuisten määrän nostamista ja valmistumisen nopeutumista.
- ➔ Kansalaisten tasa-arvoiset kouluttautumismahdollisuudet ovat vaarassa jäädä toteutumatta osallistumismaksujen noustessa kestämättömiksi.

Valtionavustusten merkittävä pieneneminen

Selonteon mukaan opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionavustusten tasoa alennetaan vuonna 2025 yhteensä 75 miljoonaa euroa ja 2026 lukien 150 miljoonaa euroa. Suomen kesäyliopistot ry on huolestunut säästöjen vaikutuksista vapaan sivistystyön oppilaitosten toimintaedellytyksille sekä niiden edunvalvontaa ja jäsenpalvelua harjoittavien järjestöjen toimintaan. Pidämme tärkeänä, että avustuksilla jatkossakin voidaan tukea ja kehittää oppilaitosten toimintaa sekä valvoa niiden etuja valtakunnallisesti.

Maahanmuuttajanaisten koulutuksen lisärahoitus

Maahanmuuttajanaisten työllistymistä edistävän koulutuksen 5 milj. € lisärahoituksen kohdentuminen vapaaseen sivistystyöhön on erittäin kannatettava asia. Oppilaitoksissa tehtävään vaikuttavaan ja kokonaisvaltaiseen kotouttamis- ja kielikoulutuksiin voidaan nyt osallistaa nykyistä enemmän maahanmuuttajanaisia.
Suomen kesäyliopistot ry haluaa painottaa, että kotouttamiskoulutusten rahoitus tulee jatkossakin säilyä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaisuudessa, hallitusohjelmakirjauksesta poiketen. Kotouttamiskoulutukset ovat osa Suomen virallista koulutusjärjestelmää, jossa hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti hyödynnetään oppilaitosten osaamista.

Helsingissä 2.5.2024
Suomen kesäyliopistot ry:n hallitus

yhteyshenkilö: pääsihteeri Tuija Österman, tuija.osterman@kesayliopistot.fi, puh. 050 3028970